

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocații Medeleanu Roman și Procopciuc Angela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 mai 2016, în cauza penală în privința lui

Nichifor Mihail Gheorghe, născut la 06 martie 1992, originar și domiciliat s. Obreja Veche, r-nul Fălești.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.11.2015 – 06.01.2016;

Instanța de apel: 26.01.2016 – 18.05.2016;

Instanța de recurs: 11.08.2016 – 23.11.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Glodeni din 06 ianuarie 2016, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Nichifor Mihail fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 (trei) ani;

- art. 266 Cod penal, la 3 (trei) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa 2 (doi) ani 3 (trei) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că inculpatul Nichifor Mihail, la 02 august 2015, aproximativ la ora 17:00, conducând autoturismul model „Volkswagen Golf”, n/î C IW 311, ce aparținea tatălui său, fără a deține permis de conducere a mijlocului de transport, la km 12+600 al traseului L-245, Egorovca-Glodeni, în apropierea s. Limbenii Vechi, r-nul Glodeni și fără a ține cont de situația și condițiile rutiere și anume de faptul că este orbit de lumina soarelui, în timpul deplasării în curbă,

a pierdut conducerea asupra automobilului, care a derapat de pe partea carosabilă și s-a inversat pe acostament, în rezultatul căruia pasagera Sîrbu Maria a primit, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 167 „D” din 17 septembrie 2015, vătămări corporale ușoare, iar pasagerul Stupac Dumitru a primit, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 199 „D” din 17 septembrie 2015, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora, ultimul a decedat la 31 august 2015, în Spitalul de urgență mun. Chișinău.

3. Procurorul, a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Nichifor Mihail să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani, în baza art. 266 Cod penal, la 1 an 4 luni închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului să îi fie stabilită pedeapsa definitivă 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță a comis o eroare esențială în partea stabilirii pedepsei, greșit a interpretat normele procesual-penale și principiile individualizării pedepsei.

În opinia apelantului, prima instanță greșit a stabilit prezența în acțiunile inculpatului a circumstanțelor atenuante stabilite la art. 76 Cod penal - contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, recuperarea pagubei aduse succesului părții vătămate, fapt ce a simplificat evident mersul procesului penal, inclusiv judecarea cauzei.

În opinia procurorului, reținerea acestor circumstanțe atenuante constituie o derogare de la prevederile pct. 35 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova nr. 13 din 16 decembrie 2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești”, potrivit căruia recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

A menționat apelantul, că atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat cu certitudine faptul că inculpatul Nichifor Mihail nu este încadrat în câmpul muncii, din care motiv nu poate presta muncă cinstită pentru a îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Totodată, instanța de judecată, în lipsa circumstanțelor atenuante în acțiunile inculpatului, greșit a aplicat prevederile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, stabilind limita minimă de pedeapsă pentru infracțiunile imputate inculpatului, potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 mai 2016, a fost admis apelul, casată parțial sentința în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Nichifor Mihail, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 264 alin. (3) lit. b), 266 Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa:

- în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de

dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 (trei) ani,

- în baza art. 266 Cod penal, 3 (trei) luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa 2 (doi) ani 2 (două) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

4.1. Examinând apelul, instanța de apel a remarcat, că judecarea cauzei a avut loc în procedura simplificată, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul în prima instanță, până la începerea cercetării judecătorești, a depus cerere prin care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, solicitând ca judecarea cauzei să se desfășureze pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În acest sens, instanța de apel a respins argumentele avocatului Procopciuc Angela privind pretensele încălcări admise de organul de urmărire penală la faza desfășurării urmăririi penale. Or, depunând cererea în prima instanță privind examinarea cauzei în procedura simplificată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Nichifor Mihail a acceptat baza probantă ce se conține la materialele cauzei, inclusiv actele și acțiunile procesuale pe care apărarea pretinde că au fost desfășurate cu derogări de la prevederile legii.

Totodată, instanța de apel a considerat, că apelul acuzatorului de stat este pasibil admiterii.

În acest sens, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 61, 75 Cod penal, a statuat, că aplicând pedeapsa lui Nichifor Mihail pentru infracțiunile săvârșite, prima instanță nu a dat eficiență prevederilor art. 90 Cod penal și neîntemeiat a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație gravitatea și urmările prejudiciabile ale infracțiunilor săvârșite de Nichifor Mihail, nu a ținut cont de urmările ireversibile ale săvârșirii accidentului rutier de către inculpat, care s-a soldat cu decesul părții vătămate care era de vârstă tânără, consecințe care nu pot fi reparate în nici un mod.

Totodată, urma a fi luat în considerație și faptul că inculpatul a produs accidentul rutier, conducând automobilul fără a deține permis de conducere, fapt ce denotă pericolul social major al faptei săvârșite.

Mai mult, inculpatul în vederea ascunderii urmelor infracțiunii, a părăsit locul accidentului și a ascuns mașina cu care a produs accidentul în ograda casei sale.

Un aspect important îl constituie persoana inculpatului sub raportul pericolozității sociale, care decurge în primul rând din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând din comportamentul său după săvârșirea infracțiunii.

Instanța de apel a subliniat, că în speță urmează să fie efectuată o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, care știind că nu deține permis de conducere, a condus automobilul, iar ulterior a încercat să ascundă urmele infracțiunii.

În baza celor relatate, instanța de apel a conchis că corijarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate, care va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei penale, precum și pentru a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

5. Avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului, a declarat recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea

deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, deoarece la adoptarea acesteia instanța de apel nu a ținut cont de explicațiile conținute în pct. 14 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, iar nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Remarcă apărarea, că una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este: dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just.

Astfel, susține că instanța de apel, în motivarea soluției sale, a indicat la motive generale, precum că prima instanță nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, precum și de faptul că prevederile art. 90 Cod penal, nu pot fi aplicate în cazurile în care este rațional ca persoana să execute pedeapsa închisorii.

În opinia apărării, o asemenea motivare contravine cerințelor art. art. 61, 75 Cod penal, pe când prima instanță a ținut cont la individualizarea pedepsei de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de opinia acuzatorului de stat, a avocatului și inculpatului, a succesoriului părții vătămate care pledează pentru o pedeapsă mai blândă, de faptul că inculpatul anterior nu a fost tras la răspundere penală, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite, a făcut concluziile necesare și pe viitor nu va mai săvârși asemenea fapte, a recuperat dauna pricinuită prin infracțiune.

5.1. Avocatul Procopciuc Angela în numele inculpatului, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat, că examinarea cauzei a avut loc în procedura simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul a recunoscut ambele capete de acuzație, faptele incluse în rechizitoriu, calificarea acțiunilor, a declarat sub jurământ că imediat după accident a acordat ajutor victimelor, a chemat în ajutor alte vehicule pentru a deplasa la spital victima grav rănită, după care a fost chemată poliția și a apelat la ajutor pentru a putea scoate automobilul avariât din șanț.

Pe parcursul examinării cauzei a recunoscut vinovăția, a recuperat cheltuielile de tratament medical staționar integral, l-a vizitat pe Stupac Dumitru la spital, acesta nu avea pretenții față de el, dar față de medicii care nu i-au acordat ajutor medical necesar, iar peste o lună când a decedat Stupac Dumitru, inculpatul a recuperat cheltuielile de înmormântare.

Relevă apărarea că inculpatul se căiește de faptele săvârșite și se poate corecta fără izolarea de societate.

Succesorul părții vătămate, a declarat că nu are pretenții față de inculpat, că i-au fost recuperate toate cheltuielile medicale, consideră că decesul persoanei a survenit din indiferența medicilor și nu dorește să fie pedepsit Nichifor Mihail.

Recurentul a mai invocat, că deși cauza a fost examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, calificarea descrisă în rechizitoriu nu coincide cu ordonanța de învinuire, în care este indicate art. art. 264 alin. (3) lit. b), 266 Cod penal, iar în rechizitoriu este indicat art. 264 alin. (3) Cod penal, fără art. 266 Cod penal.

Mai susține că calificarea acțiunilor în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu corespunde actului de expertiză medico-legală, prin care se concluzionează că decesul părții vătămate a survenit din cauza meningitei, dar nu în rezultatul vătămarilor corporale

grave periculoase pentru viață, circumstanță care califică acțiunile subiectului infracțiunii conform art. 264 alin. (2) Cod penal, lipsind legătura causală dintre acțiune și decesul părții vătămate, care a survenit din cauza acordării asistenței medicale proaste, decesul survenind peste o lună din data accidentului.

Alte încălcări ale drepturilor fundamentale cum ar fi percheziția la domiciliu executată fără autorizarea judecătorului de instrucție, în opinia apărării permite stabilirea unei pedepse mai reduse conform art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, aceste încălcări pot fi constatate de instanța de apel din oficiu, prin prisma art. 411 Cod de procedură penală.

Cu referire la concluzia instanței de apel, precum că aplicarea art. 90 Cod penal, nu-și va atinge scopul pedepsei și nu va fi efectivă, luând în considerație vârsta decedatului și conducerea automobilului fără permis de conducere, cât și comportamentul după săvârșirea infracțiunii, avocatul remarcă că această poziție este contrară normelor legale și circumstanțelor stabilite de fapt.

Stabilind cercul de circumstanțe atenuante ce ușurează răspunderea penală a inculpatului, instanța de apel nu a concluzionat că acestea nu există sau că nu sunt constatate, sau neprobate. Deci, nu există motive care ar permite de a constata că inculpatul nu poate fi corectat fără izolarea de societate, pentru că anterior ultimul nu a fost tras la răspundere penală sau contravențională, se află la prima abatere a legii, a săvârșit o infracțiune din imprudență, faptul accidentului rutier nu este o ciocnire cu alt automobil, dar din cauza stării proaste a drumului pe care se deplasa, ce a dus la derapare în curbă și nu viteza majorată sau altă încălcare gravă a Regulamentului circulației rutiere.

Susține recurentul, că prima instanță a ajuns corect la concluzia ca inculpatului i se poate aplica o pedeapsă mai blândă, din categoria pedepselor alternative și nu cea mai aspră pedeapsă stabilită de sancțiunea normei imputate, deoarece nu are antecedente penale, anterior nu a fost tras la răspundere penală sau contravențională, este la prima abatere a legii, se bucură de stimă și respect în societate, se caracterizează pozitiv la locul de trai, a recuperat toate cheltuielile legate de prejudiciile materiale și morale a părții vătămate și succesoriului părții vătămate, care nu au înaintat pretenții.

Evidențiază apărarea, că succesoriul părții vătămate în ședința de judecată a primei instanțe și în instanța de apel a declarat că nu are pretenții materiale față de Nichifor Mihail, solicită respingerea apelului procurorului, consideră că feciorul a decedat nu din vina ultimului, dar din neglijența medicilor care nu i-au acordat ajutor calificat. Din materialele dosarului penal date citirii în ședința de judecată și din raportul de expertiză medico-legală rezultă, că cauza decesului este peritonită, dar nu vătămarile corporale grave cauzate.

Opinia primei instanțe precum că inculpatul poate fi reeducat și prin neizolarea de societate, este una întemeiată, or, în calitate de circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal, instanța a reținut caracteristica pozitivă de la locul de trai, lipsa antecedentelor penale, judecarea cauzei în termen restrâns conform procedurii stabilite de art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și lipsa acțiunii civile, infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, este la prima abatere a legii, vârsta fragedă, consecințele și conștientizarea de către inculpat a urmărilor infracțiunii.

În viziunea apărării, instanța de apel a comis o eroare de drept prin concluzia, că circumstanțele atenuante stabilite de prima instanță nu pot fi aplicate în privința inculpatului.

Circumstanțele invocate de instanța de apel referitor la comportamentul inculpatului ca fiind necorespunzătoare, cât și constatarea faptului că inculpatul nu poate fi reeducat fără izolarea de societate ca motive de pedeapsă echitabilă - sunt eronate, deoarece în prima instanță s-a constatat faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția, se căiește în cele săvârșite și a asigurat instanța de judecată că pe viitor așa fapte nu va mai săvârși, recuperarea prejudiciului material și moral succesoriului părții vătămate.

Sușține recurentul, că instanța de apel nu a motivat suficient temeiurile pentru care a conchis că pedeapsa aplicată inculpatului nu-și va atinge scopul stabilit de art. 61 Cod penal.

Cu referire la pedeapsa complementară, invocă recurentul că instanța de apel neîntemeiat l-a privat pe inculpat de dreptul de a conduce mijloace de transport, în situația în care inculpatul nici nu deține acest drept și nu are permis de conducere.

5.2. Avocatul Procopciuc Angela în numele inculpatului, a mai depus un recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe și aplicarea în privința inculpatului a prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 „Cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova”.

6. Procurorul, a prezentat referință la recursurile declarate, solicitând respingerea acestora și menținerea deciziei contestate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, stabilind inculpatului o pedeapsă în limitele sancțiunii legii incriminate.

De asemenea procurorul, susține, că la stabilirea pedepsei au fost luate în considerație prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În viziunea acuzatorului de stat, instanța de judecată corect a ajuns la concluzia, că corectarea și reeducarea condamnatului este posibilă doar prin izolarea de societate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de apărare, în raport cu materialele cauzei, ținând cont și de argumentele expuse în referință, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursurilor declarate, se atestă că avocații Medeleanu Roman și Procopciuc Angela în numele inculpatului, critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă*

de fapt, care a afectat soluția instanței ori când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, argumentele recursurilor se axează pe asprimea pedepsei stabilite de către instanța de apel, recurenții considerând că instanța a făcut o individualizare greșită a pedepsei penale pe când prima instanță corect i-a stabilit lui Nichifor Mihail o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Examinând argumentele formulate de recurenți prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal concluzionează asupra netemeinicieii acestora, din următoarele motive.

În primul rând, recurenții invocă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă acest motiv este apreciat de instanța de recurs ca neîntemeiat, luând în considerație faptul că partea apărării nu a contestat sentința cu apel.

Referitor la argumentul recurenților privind faptul că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal reiterează că, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, doar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat.

În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat care ar fi esența circumstanțelor că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care a afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, Colegiul penal atestă că preponderent, recurenții accentuează asupra unor circumstanțe prezente la caz, căror nu le-a fost dată eficiență deplină la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului.

La acest segment, instanța de recurs amintește, că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei

aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

După cum se constată în speță, inculpatul Nichifor Mihail a fost condamnat în baza art. art. 264 alin. (3) lit. b), 266 Cod penal, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa 2 ani 2 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

Este cert și faptul, că sancțiunea normelor incriminate, prevedeau la data săvârșirii infracțiunilor, pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de până la 4 ani pentru infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, precum și amenda în mărime de la 200 la 500 unități convenționale sau munca neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau închisoare de până la 2 ani pentru infracțiunea de părăsire a locului accidentului rutier.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei înserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal reține că la stabilirea pedepsei inculpatului Nichifor Mihail, instanța de apel a luat în considerație căința sinceră a inculpatului cu privire la acțiunile săvârșite, care recunoscând vinovăția a solicitat examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, se evidențiază că instanța de apel, corect a ținut cont la stabilirea pedepsei de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor grave și ușoare, de personalitatea inculpatului, de condițiile

de viață ale familiei acestuia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Prin urmare, instanța de recurs constată că instanța de apel, corect a ajuns la concluzia că corectarea inculpatului va fi asigurată doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, stabilită în concordanță cu rigorile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Cu referire la argumentele recurenților invocate, în sensul că instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal menționează, că acestea nu pot fi reținute, or la individualizarea pedepsei instanța de judecată a ținut cont de persoana inculpatului sub aspectul circumstanțelor în care a săvârșit fapta, precum și a comportamentului acestuia după săvârșirea infracțiunii, fiind accentuat că inculpatul a săvârșit un accident rutier, conducând automobilul fără a deține permis de conducere, în urma cărui fapt s-au produs urmări iremediabile soldate cu decesul unei persoane, iar inculpatul după săvârșirea accidentului rutier a ascuns automobilul în curtea casei sale.

În sensul art. 90 Cod penal, instanța de recurs amintește, că instanța de judecată, la condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, își argumentează decizia bazându-se pe materialele cauzei și pe datele despre persoana vinovatului, indicând în mod obligatoriu motivele aplicării modalității de executare respective, ținând cont de scopul corectării vinovatului, al prevenirii săvârșirii unor noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Așadar, în opinia instanței de recurs, argumentele invocate de recurenți cu privire la necesitatea casării deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Prin urmare, Colegiul constată, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Totodată, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul avocatului Procopciuc Angela, precum că calificarea descrisă în rechizitoriu nu coincide cu ordonanța de punere sub învinuire a lui Nichifor Mihail, or aceasta nu corespunde adevărului.

La fel, nu poate fi reținut nici argumentul avocatului cu referire la faptul, că decesul părții vătămate a survenit din cauza acordării asistenței medicale insuficiente și nu în rezultatul accidentului, deoarece potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 199/D din 20 octombrie 2015, decesul are legătură directă cu traumatismul suportat (f.d. 78 verso).

Instanța de apel, respinge și invocarea de către apărare a încălcării drepturilor fundamentale ale inculpatului, în sensul că percheziția la domiciliu a fost efectuată fără autorizarea judecătorului de instrucție, or materialele cauzei nu denotă că au fost desfășurate asemenea acțiuni procesuale.

Mai mult, Colegiul penal remarcă faptul, că nici inculpatul Nichifor Mihail și nici apărarea, nu au utilizat dreptul de a contesta acțiunile ori actele organului de urmărire penală la etapa corespunzătoare, ca după caz să fie reparate, fapt ce prin prisma art. 251 Cod de procedură penală, nu poate fi invocat ulterior la judecarea cauzei penale.

Astfel, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În ceea ce privește cerința avocatului Procopciuc Angela cu privire la aplicarea prevederilor art. 107 Cod penal, instanța de recurs nu se va expune, or, cererea respectivă nu întrunește condițiile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 „Cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova”.

În consecință, instanța de recurs concluzionează că nu există temeii legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate, iar potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de avocații Medeleanu Roman și Procopciuc Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 mai 2016, în cauza penală în privința lui *Nichifor Mihail Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 decembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev